

ENVIRONMENTAL AND ROAD SAFETY AWARENESS (QUALIFYING) ALL
UNDER GRADUATE CLASSES (REGULAR, DISTANCE EDUCATION AND
PRIVATE RE-APPEARCANDIDATE)

TIME ALLOWED; 2 HRS.

M.M.70
(70)

NOTE; Attempt any four questions. All questions carry equal marks.

- 1 What is an ecosystem? Discuss its components.
- 2 Define Biodiversity. Explain the value of Biodiversity.
- 3 Write down the causes, effects and control measures of Air pollution.
- 4 Write a detailed note on international and Inter-state conflicts over water.
- 5 What is Acid rain? What are the effects of acid rain of human communities and agriculture?
- 6 Describe various legislations and policies for Restriction of agriculture residue burning in Punjab.
- 7 What do you know about traffic rules? Describe them briefly.
- 8 Discuss the role of Indian religions in environmental conservation.
- 9 Write short answers:
  - a) Define environmental studies.
  - b) Habitat loss
  - c) What is Genetic Biodiversity?
  - d) What is Drought?
  - e) Give four examples of energy resources.
  - f) What is soil pollution?
  - g) What is Wild life Protection Act?
  - h) What is ozone layer depletion?
  - i) Name two National Parks of India.
  - j) What is chipko movement?
  - k) Pedestrian signals.
  - l) What is stubble burning?
  - m) Name four Natural disasters.

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ

- 1 ਪਰਿਸਥਿਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਘਟਕਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- 2 ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- 3 ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- 4 ਪਾਣੀ ਸਬੰਧੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਝਗੜਿਆਂ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- 5 ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਮੀਂਹ ਕੀ ਹੈ? ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਮੀਂਹ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਉਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ?
- 6 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਦੇ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਾੜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- 7 ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- 8 ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਸੁੱਰਖਿਅਣ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 9 ਸੰਖੇਪ ਉਤੱਰ ਲਿਖੋ:
  - ੳ) ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
  - ਅ) ਆਵਾਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ
  - ੲ) ਜੈਨੇਟਿਕ ਜੀਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਕੀ ਹੈ?
  - ਸ) ਸੋਕਾ ਕੀ ਹੈ?
  - ਹ) ਊਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਉ।
  - ਕ) ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੀ ਹੈ?
  - ਖ) ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁੱਰਖਿਆ ਐਕਟ ਕੀ ਹੈ?
  - ਗ) ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦਾ ਘਟਨਾ ਕੀ ਹੈ?
  - ਘ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿਉ।
  - ਙ) ਚਿਪਕੋ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀ ਹੈ?
  - ਚ) ਪੈਦਲ ਚਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੰਕੇਤ
  - ਛ) ਫਸਲ-ਨਾੜ ਸਾੜਣਾ ਕੀ ਹੈ?
  - ਜ) ਚਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।